

МОТИВИ

към

проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Н-9 от 2018 г. за регистрите, водени от Агенция „Митници“

Причини, които налагат разработването на проекта на нормативен акт

Наредба № Н-9 от 07.11.2018 г. за регистрите, водени от Агенция „Митници“ (обн., ДВ, бр. 94 от 13.11.2018 г.; доп., бр. 9 от 29.01.2019 г.) е издадена от министъра на финансите на основание § 15, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за митниците и чл. 7а от Закона за нормативните актове. Нормативния акт регламентира регистрите, водени и поддържани от Агенция „Митници“, включително данните и обстоятелствата, подлежащи на вписване в тях. Един от предвидените в наредбата регистри (чл. 2, ал. 1, т. 11 и раздел XI) е Регистър „Единна регистрация и идентификация на икономическите оператори – EORI“, в който се регистрират издадените в Република България регистрационни и идентификационни номера (EORI номера) на лицата, които си взаимодействат с митническите органи.

Целите, които се поставят с проекта на нормативен акт

Основната цел, която си поставя проекта на нормативен акт е осигуряването на улеснения за търговията и същевременно ефективност на митническия контрол, включително намаляването на разходите за стопанска дейност и рискът за обществото.

Регистрацията на лицата, които си взаимодействат с митническите органи е обект на уредба на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза (Регламент (ЕС) № 952/2013) и Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2015/2446 от 28 юли 2015 година за допълнение на Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на подробни правила за някои от разпоредбите на Митническият кодекс на Съюза (Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446).

Съгласно чл. 9, § 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013, икономическите оператори, установени на митническата територия на Съюза, се регистрират от митническите органи, отговорни за мястото, където те са установени. По силата на § 2 от същия, в специфични случаи икономически оператори, които не са установени на митническата територия на Съюза се регистрират от митническите органи, отговорни за мястото, където първо подадат декларация или поискат от митническите органи да вземат решение.

В чл. 1, т. 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446, регистрационният и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI номер) е определен като идентификационен номер, който е уникален на митническата територия на Съюза и се издава от митнически орган на икономически оператор или друго лице за регистрацията му за митнически цели. В Подраздел 2 „Регистрация на лица пред митническите органи“ от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 се съдържа уредбата относно извършване на регистрацията. В същата е предвидено съдържание на данните от запис EORI, средствата за подаване на данни за регистрацията EORI, както и задължението за обезсилване на EORI номер, при настъпване на предвидените за това основания.

Едновременно с това, съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление (ЗЕУ) административните органи лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, не могат да изискват от гражданите и организациите представянето или доказването на вече събрани или създадени данни, а са длъжни да ги съберат служебно от първичния администратор на данните. В чл. 3 от същия е предвидено задължението на първичния администратор на данни да изпраща служебно и безплатно данните на всички административни органи на лицата, осъществяващи публични функции и на организациите, предоставящи обществени услуги, които въз основа на закон също обработват тези данни и са заявили желание да ги получават.

Доколкото, съгласно европейското законодателство, EORI номерата се издават на лица, които обективно, в рамките на своята стопанска дейност участват в дейности, обхванати от митническото законодателство и си взаимодействат с митническите органи, то издаването на EORI номерата ще бъде оправдано след заявяването пред митническата администрация обективното осъществяване от съответното лице на такава дейност. С оглед съблюдаване на посочената уредба, в предложените изменения за лицата, установени на територията на страната е предвидено издаване на EORI номер да бъде извършвано по тяхно искане или служебно при подаване на декларация или друго искане, с което се инициират митническите органи да вземат решение, в рамките на компетентността им. EORI номерът на съответно лице ще бъде издаден и ще съдържа запис на данните по Приложение № 12-01 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446, получени от първичните администратори в Република България, по реда на ЗЕУ. По този начин ще се осигури облекчаване на предвидената в наредбата процедура за издаване на EORI номера, в следствие на което ще бъдат облекчени установените на територията на страната лица по отношение на митническата обработка. Облекчението се изразява във възможността издаването на EORI номера за тази категория субекти да бъде извършвано незабавно. Към настоящия момент тази възможност не е регламентирана в Наредба Н-9 от 07.11.2018 г. за регистрите, водени от Агенция „Митници“.

С оглед постигането на съответствие с чл. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/2446 е необходимо регламентиране на основанията и компетентния орган за обезсилване на EORI номер. Такива са предвидени в проекта чрез създаването на нов чл. 25а, съгласно който служебно се обезсилва издаден EORI номер по искане на регистрираното лице или когато митнически орган е осведомен, че регистрирано лице е прекратило дейностите, за които се изисква регистрацията и/или е загубена дееспособността да участва в дейности, обхванати от митническото законодателство и това обстоятелство се обработва от първичен администратор на данни в Република България. Предвидено е задължение митническият орган, издал EORI номер да документира датата на обезсилването му и да уведоми за това регистрираното лице.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на проекта на нормативен акт

С предложените промени в проекта на нормативен акт не се възпрепятства дейността, не се увеличават разходите и не се създава допълнителна административна тежест за икономическите оператори и гражданите. Промяната в EORI системата ще се финансира от бюджета на Министерство на финансите, респективно бюджета на Агенция „Митници“. Необходимите средства са в рамките на планираните разходи за електронно управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии по бюджета на Агенция „Митници“.

Очакваните резултати от прилагането на проекта на нормативен акт

Очакваните резултати от прилагането на акта са осигуряване изпълнението на нормативно установените изисквания на митническото законодателство, което ще оптимизира възможностите за осигуряване на ефективен административен контрол, без да се възпрепятства дейността на икономическите оператори.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

С проекта на акт не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с европейското право.

Информация за проведените обществени консултации

Съгласно чл. 26, ал. 3 и 4 от Закона за нормативните актове проектът на наредба и мотивите към него се публикуват на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации със срок за предложения и становища 30 дни.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведената обществена консултация ще бъде публикувана на интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.